

**UOLI VOLOXU ANE PAULO
MUKAUKAVU MULAI NOXOU
TITO
Vaikala lamana**

Tito ne anu itema Iutaia uasi. Ia no mine Paulo mua'aloxu a'alo laixe sou Iesu Kalisito, la muxiunu opoonu mo mumuxaxu tanu, la muxali itema noxou Kalisito. Anu mumulinu Paulo mo musu'uliu no anu xaixai noxou. La sou male Paulo muitalonu Tito muxolu no la'olu ne Kuleta sou usaxila'u lalotu lai ne. Aloxo ne la sou Paulo mukaukavu uoli voloxu ane 'o mulai sou mupelau lexe ta Kuleta ne 'ilixone'i laixe malaxo uasi. La sou lexe itema vile umasaxa uxali kisou vile no anu lalotu, la anu umulinu 'ili'ilixo lailaixesi. Xe ili'i la Paulo muvikalanu Tito lexe usu'uline'i ta mitema xulumuxa'a iouiou ne mo ulosi'a lavulavu no 'a xoluxoluxa'a. Ta mitema e la'oluxa'a ne ane, ane'i ta mulu ilo'a ta sema ta auaululu mo ta maulu ilo'a ta vuanga xe ta mitema sou xaixai vitanisi.

Xe sou mukalusou vaivaikala noxou la muvikalanu Tito lexe ulosie'i ta mitema 'ilixo sou imasaxai'a ngatongato'o mo opo vilesisi uxolu no taine'i. Ia ilavixa'a mo i'oto'oto xe ixalixu kalikalipala no anu lalotu mamu.

A'alo muai no nano aloxo 'o

Vaikala lamana 1:1-4

'Ilxonu itema umomomo sou uxali kisou vile
no anu lalotu 1:5-16

Xaixai noxi'a ane'i xulumuxa'a vilevilesi 2:1-15
Pelepeletoto noxou Paulo 3:1-11

Vaikala kaluxusou 3:12-15

¹ Eni Paulo, eni ekaukavu vaikala ane 'o mulai noxine Tito. Eni aposeli noxou Lataua mo amitema sou xaixai noxou Iesu Kalisito. Xo Lataua musosovosilo lexe a'oxonu pakia'usou muxamuxaxu tane'i noxi'a ta mitema e anu musosovosi'a lexe ta na'u, mo asu'uline'i sou ilavusou vaikala manina noxou Lataua, mo sou imulinu 'ili'iloxo ane Lataua mumasaxau. ² [✡]Eni a'oxonu xaixai ane ne, sou lexe ane'i imolo tane'i no anu mauli ane kaluxu uasi. Mauli ane ne, Lataua e ulavusou ukalavoi uasi, musakii vaikala noxou tatei no mine Anu ukoinu mimii latala 'o uxali uao lexe Anu ulosi'a. ³ Ia ili'i no anu, la vaikala noxou muxali lamana no voxo ane Anu musosovosou. Anu musosovosi'a ta mitema se'i sou mia'aloxu vaikala noxou. No anu vote'i ane ne, la Anu mu'oxonu vaikala noxou muxali mupala'a noxilo. La sou Lataua, Anu itema sou mapauli, muvikala pekia'u mune'e noxilo sou lexe eni aa'aloxu vaikala noxou.

⁴ [✡]Anu aloxo ne, la sou ane eni ekaukavu vaikala ane 'o mulai noxine Tito. Xo nini nemuxaxu taneni noxou Iesu Kalisito, la sou nini nexali loxo eni 'alixeni maninasou mo muxamuxaxu tanenge noxinge nengei ne, anu muxali vilesisi.

Eni alinga ulai noxou Lataua Maminge ilou Kalisito Iesu, Anu itema sou pamauli lexe ane'i i'ana'analixene no anu alauna mo i'oxonu opponeni uai se'isisi.

Xaixai Noxou Tito

⁵ Tava'u xo eni e'italoneni nexolu no la'olu ne Kuleta ne, sou lexe nini namomosou xaixai pa'upa'usou e ukalu uao mo nasosovosi'a ta tatila noxi'a ta mitema noxou Lataua no tuatuala

[✡] **1:2:** Kol 1:27 [✡] **1:4:** Rom 1:7; 2Ko 8:23; Xal 2:3

ukalusi ne Kuleta loxo eni evikalanenixu tei. ⁶ Nasosovosi'a, la nasosovosi'a ane'i e ilavusou i'oxonu susu no ie'i ta mitema uasi xe ta semai'a vilesisi. Mo ta 'ili'a ne, imuxamuxaxu tane'i noxou Kalisito, mo sou ane'i umomomo sou i'oxonu 'ili'ilixo sou vote'i mo itelo anaxa'ai'a ta neni'a ilo'a ta mami'a uasi. ⁷ Xo nelavusou lexe tila sou usaxila'u xaixai noxi'a ta mitema noxou Lataua ne, anu u'oxonu xaixai noxou Lataua. La sou mamu sou ususu no ie'i ta mitema mo u'itinu ualasou mo opo ialuxu palea mo uiexu uaini tavu'alo mo ulavusou u'oto'oto xe ukalavoine'i ta mitema sou u'umenu lamoli'a ilou mi'ami'a. ⁸ Ia laixe lexe anu itema sou usexelaxa'a ta mitema mo usu'uline'i mo umasaxau 'ili'ilixo laixe tavu'alo ukalusi mo anu molu usaxila'u muamua'ixu laixe. Anu itema sou umulinu 'ili'ilixo ane mulapu mo uxolu va'axu no anu 'ili'ilixo masumasua, ⁹ mo anu utetelisou pekia'u vaikala manina e ane'i milosiouxu mo anu umuxamuxaxu tanu no anu. La sou anu umomomo sou uavutilixu opone'i ta mitema no anu vaikala manina sou lexe ane'i itulu pekia'u noxou Kalisito, mo sou umomosi'a ta mitema e imasaxa lexe imulinu vaikala manina uasi, la sou ane'i ilavu lexe ane'i mipolo va'axu.

¹⁰ Xo ta mitema tavu'alo ane mipolo va'axu ne. Ane'i imasaxa lexe ilomuxu vaikala manina noxou Lataua uasi, mo ivivikala vitavitani si xe ixovulaulaulixa'a ta mitema no anu vaikala noxi'a. Tavu'alo noxi'a ne, ane'i xooxoo mungaasi'a ne. ¹¹ ¹⁰Ane'i i'oxo aloxo ne, sou lexe ikalavoine'i ta mitema sou i'umenu lamoli'a ilou mi'ami'a. Ane'i ixovulaulaulixu xavu-

¹⁰ **1:6:** 1Ti 3:2-7; 2Ti 2:24-26 ¹¹ **1:10:** 1Ti 4:7 ¹² **1:11:** 2Ti 3:5-6; 1Pi 5:2

talai'a ta mitema latala no tani vilevilesi. La sou navikalane'i pekia'u lexe mamu sou ane'i ivivikala aloxo ne. ¹² Itema sou palomatana vile noxi'a ane anu muvikala aloxo 'o, "Ta mitema ne Kuletasi ane ane'i ilavusou ikalakalavoi utotomu, ane'i ta mitema ta masua loxo ta mimii ta vova mo ta pauxee." ¹³ \diamond Vaikala noxou ne, anu manina. La sou nini navikala pekia'u ulai noxi'a sou namemosou muxamuxaxu tane'i noxi'a noxou Lataua uxali manina, ¹⁴ \diamond mo mamu sou ilomusou a'alo vitavitanisi noxi'a ta Iutaia mo lapuloto iouiou noxi'a ta mitema ane ilavusou ixiu tumali'au vaikala manina. ¹⁵ 'Ei ane mumulaxu tanu noxou Lataua, la mimii latala ne anu masua no anu uasi. Ia 'ei ane mususu manina mo umuxamuxaxu tanu noxou Kalisito uasi, la mii vile laixe noxou uasi. Xo xavutalau mo tanu ne, masua mukalu. ¹⁶ \diamond Ane'i ivikala lexe ane'i milavusou Lataua, ia 'ili'ilixone'isi mumaxal'u lexe ane'i mixiu tumali'a noxou Lataua. La sou anu umasaxai'a uasisi manina, xo ane'i imulinu uasi mo ane'i umomomo sou i'oxonu xaixai vile laixe uasisi manina.

2

Vaikala Peletoto Ulai Noxi'a ta Mitema Se'i

¹ Ia nini nalosieixu ta mitema lavulavu no anu vaikala manina noxou Lataua. ² Nini nalosieixu ta mulu ta aululu, la navikalane'i aloxo 'o. Imuxamuxaxu tane'i noxou Lataua mo tane'ixa'a ta mitema mo ixolu se'isisi sou itavule tu'utu'umaxu. Mamu sou iiexu uaini tavu'alo mo ta mitema imaisou 'il'ilixo laixe noxi'a la

\diamond **1:13:** 2Ti 4:2 \diamond **1:14:** 1Ti 4:7 \diamond **1:16:** 1Ioa 1:6; 2:4

itoxone'isi xe ane'i me'a isaxila'u muamua'ixa'a laixe.

³ Navikalane'i ta sema ta aululu kalumo lexe ane'i imulinu 'ili'ilixo ane Lataua mumasaxau loxo itema sou xaixai noxou Lataua umulinu, mo ivikala masua ulai noxi'a ta mitema uasi, mo iiexu uaini tavu'alo malaxo uasi, ia ixolu loxo ta sema sou ilosi'a ta mitema lavulavu no anu mii ma'ia ane laixe. ⁴ Mo sou ane'i imomomo sou ilosieixu ta sema lexe ane'i imasaxai'a ta mulumului'a ilo'a ta 'ili'il'i'a mo ⁵me'a isaxala'u muamua'ixa'a laixe mo ilai noxi'a ta mulu va'axu uasi mo isaxila'u tanu mo i'oxo se'isisi noxi'a ta mulumului'a ilo'a ta 'ili'il'i'a xe ilomuxa'a ta mului'a laixe. La sou ta mitema ivikala masua no anu vaikala noxou Lataua uasi.

⁶ Navikalane'i ta maulu kalumo lexe me'a isaxila'u muamuaixa'a laixe. ⁷ Ia mii ma'ia ane nini na'oxonu, la anu upala'alixene no ie'i ta mitema lexe nini namitema sou xaixai laixe noxou Lataua, la sou ane'i imulineni. Nini nalosie'ixa'a ta mitema, la nalosieixu laixe mo namolovila'i no anu uasi, ⁸mo navivikala la navikala ulapusi mo sou ta mitema ixalisou susu vile no anu uasi xe ta uluameni ivikala masua une'e noxine uasi, ia imaela xo ane'i vaikala vile sou ilea noxingue nengei uasi.

⁹ Navikalane'i ta mitema sou ipalupalus'i a kalumo lexe ane'i ixolu no laaxa'a ta tatalasi'a no anu mimii tavu'alo ukalusi mo i'oxonu xaixai laixe sou ane'i i'osasi'a no anu, ia mamu sou itelo anaxa'a. ¹⁰ Mo mamu sou ipakali mimii noxi'a, ia ilomuxa'a ta tatalasi'a laixe. Ane'i ta tatalasi'a imaisou mii ma'ia ane ane'i i'oxonu, la imulaxu

[◊] **2:3:** 1Ti 3:11 [◊] **2:5:** Ep 5:22 [◊] **2:7:** 1Ti 4:12 [◊] **2:8:** 1Pi 2:15 [◊] **2:9:** 1Ti 6:1

tane'i noxi'a manina mo iisuxu vaikala noxou Lataua, Anu itema sou pamauli.

¹¹ Xo alauna noxou Lataua, anu muxali lamana sou upamauline'i ta mitema latala. ¹²⁻¹³ [◊]No voxo ane nenge tamolo tanenge sou taxomaiou mii ane lailaixe – anu lailivu noxou Iesu Kalisito uxali no anu lamana noxou, anu Lataua noxinge tila, Anu itema sou pamauli, – la alauna noxou ne, anu ulosienge lexe no voxo ane vaimomo, nenge taxiū tumalingeu 'ili'ilixo masua e Lataua umasaxa uasi mo masaxa sou mimii tavu'alo sou no lia 'o, ia tasaxila'u muamua'inenge laixe mo tamuamua'i ulapu mo tamulinu 'ili'ilixo ane Lataua mumasaxau. ¹⁴ [◊]Iesu Kalisito mu'italonu maulixu singe sou Anu muno'inge mulivulinenge no anu 'ili'ilixo masumasua mo mukalipalanenge loxo anu ta na'u manina, sou lexe nenge tamasaxa lexe ta'oxonu xaixai ane laixesi.

¹⁵ [◊]Vaikala ane eni elosine ne, nini navikalane'i ta mitema no anu mo naavutilixa'a sou imulinu xe namomosi'a no anu susu noxi'a, xo Lataua musosovcosine lexe nini itema sou xaixai noxou. Naxaxai laixe aloxo ne, mo sou evile sou uvikala masua ulai noxine uasi.

3

'Ili'ilixo Laixe Ane Tito Umulinu

¹ [◊]Nini naavutilixu xavutalai'a ta mitema noxine, sou lexe ixolu no laaxa'a ta mitema ane isaxila'a ilo'a ta tatalasi'a mo ilomuxu vaikalai'a laixe mo ixolu iloo sou i'oxonu xaixai lailaixesi.
² Ipela'a se'isisi mo i'oxonu 'ilixo lailaixe ulai

[◊] **2:12-13:** 1Ioa 2:16 [◊] **2:14:** Mul 19:5; Lap 7:6; Ese 37:23; Xal 1:4; 1Pi 2:9 [◊] **2:15:** 1Ti 4:12 [◊] **3:1:** Rom 13:1-7; 1Pi 2:13-14

noxi'a ta mitema tavu'alo ukalusi. Ia mamu sou ivikala masua noxou itema vile mo i'oto'otosou anaxa'a.

³ ◊Xo tei, la nenge kalumo ne, xavutalemenge laixe uasi la talomuxu vaikala noxou Lataua uasi mo ane'i mikalavoinenge. Mo temulinu masaxa masua iouiou mo 'ili'ilixo sou vote'i, la anu musakinenge la umomomo sou talulusou uasi mo texolu no anu 'ili'ilixo masua sou oponenge masuai'a ta mitema mo teisunenge ngatongato'o, la sou ane'i imasaxainge xe nenge tamasaxai'a uasi. ⁴ Ia, no mine tanutanuxu ilou alauna noxu Lataua, Anu itema sou pamauli muxali mupala'a lamana noxingue, ⁵ ◊la Anu upamaulinenge no anu 'ili'ilixo laixe e nenge te'oxonu uasi. Anu mupamaulinenge no anu alauna noxousi, la mu'ulosinge no anu Uleenu Tavuna sou texali alavua la. ⁶ ◊Lataua munixi'u Uleenu Tavuna mulu'e mu'ana'ana noxingue no anu xaixai noxou Iesu Kalisito, Anu itema sou pamauli. ⁷ No anu alauna noxousi, la sou anu Lataua umoxo'inge lexe nenge taxali ta 'olu ane mulapu no iou sou tano'u mauli ane kaluxu uasi e nenge tamolo tanenge no anu. ⁸ Vaikala ane ne, anu manina misevile. Mo umomomo sou nenge tamuxaxu tanenge no anu. La sou eni emasaxa lexe nini navikala pakia'u ulai noxi'a ta mitema no anu mimii latala e eni elemolu, mo sou ane'i ane imuxamuxaxu tane'i noxou Lataua ne, ixavutala laixe ka sou ilailixu maulixa'a no anu 'ili'ilixo laixesi. Mii ane eni elemolu tei ne lexe ane'i imulinu, la anu mii laixe sou usu'uline'i ta

[◊] 3:3: 1Ko 6:9-11; Ep 2:1-2; 5:8 [◊] 3:5: 2Ti 1:9; Eva 10:22

[◊] 3:6: Apo 2:17-18

mitema.

⁹ ◊Ia naxiu tumalineu talitali'i vitavitanisi mo nanasi'a ta 'ilu'ilusune'i ilo'a ta xasixasi'a mo 'oto'otosou anaxa'a vitavitanisi xe 'oto'oto no anu lapuloto noxou Mosesi. Xo mimii ane ne, umomomo sou usu'ulineni uasi mo anu mii vitanisi. ¹⁰ ◊Ia lexe vile uxolu sou ukalipalane'i ta mitema noxou Lataua, la navikalanu sou namomosou xavutalau. Lexe na'oxonu aloxo ne alaxu vile xe tamei, ia ulomuxu vaikalameni uasi, la naxexeenu. ¹¹ Nini nelavusou lexe itema ane loxo ne, anu mupolo va'axu avile mo u'oxo'oxo susu. Mii ane ne, mumaxa'u lexe anu mususu manina.

Vaikala Kaluxusou

¹² ◊No voxo ane lexe eni apalusou Atemasi, ia uasi la apalusou Tukiko ulai noxine, la nini napulili sou nane'e noxilo ne Nikopoli. Xo eni emasaxa lexe no voxo sou la'iua, la eni axoxolu 'ole. ¹³ ◊Xe eni emasaxa manina lexe nini xavineni sou napalusi'a Sena ilou Apolosi. Sena ne, anu itema sou lapuloto ane. Nasu'uline'i ilou no anu mimii sou muamua'ixa'a, mo sou ane'i imuamua'i la ixamuli tu'umaxu no anu mii vile uasi. ¹⁴ ◊Ta mitema noxinge kalumo ino'u lavulavu sou ilailixu maulixa'a no anu xaixai laixe sou ixalixu mii ma'ia ane sou usu'ulinh xoluxoluxa'a no anu. Ia ipaupauxee mamu.

¹⁵ Ta mitema latala ane noxi'a texolu 'o, ane'i misova aso laixe mulai noxine. Mo milemo aso laixe noxixe ulai noxi'a ta mitema ane imuxamuxaxu tane'i noxou Iesu mo ane imasaxaixe.

Eni alinga lexe alauna noxou Lataua uxolu noxinge ngingi latala ne ukalusi.

◊ **3:9:** 2Ti 2:14, 16 ◊ **3:10:** Mat 18:15-17 ◊ **3:12:** Ep 6:21-22;
Kol 4:7-8 ◊ **3:13:** Apo 18:24; 1Ko 3:5-6 ◊ **3:14:** Ep 4:28

Vaikala Noxou Lataua
The New Testament plus Genesis and Jonah in the Ata
language of West New Britain, Papua New Guinea
Buk Stat, Jona, na Nupela Testamen long tokples
Pele-Ata long Niugini

Copyright © 2009 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Pele-Ata

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-01-05

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 31 Aug 2023

4bfa18b4-9930-59a7-95c7-466b1629bee3